

คู่มือวิธีการตรวจสอบเอกสารการใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน
หรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

กลุ่มบัญชี

กองคลัง กรมวิชาการเกษตร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขต	1
ประโยชน์ที่ได้รับ	2
บทที่ 2 การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ	
กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	3
สรุปสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	3
สรุปสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	14
หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560	21
การขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ	23
บทที่ 3 แนวปฏิบัติและวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขอรับค่าเช่าบ้านข้าราชการ	
ขั้นตอนที่ 1	32
ขั้นตอนที่ 2	33
ขั้นตอนที่ 3	34
ขั้นตอนที่ 4	36
ขั้นตอนที่ 5	36
ขั้นตอนที่ 6	39
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจะต้องถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉะนั้นข้าราชการผู้ที่ต้องการใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านควรทราบถึงสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ การเตรียมเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการขอใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านหรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ขั้นตอนในการขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้อย่างถูกต้อง เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการต้องทราบถึงแนวทางในการตรวจสอบสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ เริ่มตั้งแต่การตรวจสอบการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน การตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเอกสารหลักฐานประกอบการใช้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน หรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติสิทธิให้แก่ข้าราชการผู้ขอใช้สิทธิ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรของกรมวิชาการเกษตรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ศึกษา พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ กฎหมาย หนังสือเวียน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ

2. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน การตรวจเอกสารหลักฐานประกอบการใช้สิทธิการขอรับค่าเช่าบ้านข้าราชการได้อย่างถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกันส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ขอบเขต

คู่มือวิธีการตรวจสอบเอกสารการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านจัดทำขึ้นตามหลักการ ดังนี้

1. พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560
4. ระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2562

5. พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผู้มีวิธีการตรวจสอบเอกสารการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน อาจมีการเปลี่ยนแปลงภายหลังได้ ถ้าหากกระทรวงการคลังได้มีการประกาศกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับฉบับใหม่ ซึ่งจะต้องปรับปรุงผู้มีวิธีการตรวจสอบเอกสารการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้าน ให้สอดคล้องต่อไปด้วย

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้าราชการกรมวิชาการเกษตรทราบถึงสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน และสามารถ行使สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน ได้อย่างถูกต้อง

2. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกรมวิชาการเกษตรที่ทำหน้าที่ในการ ตรวจสอบสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน การตรวจเอกสารหลักฐานประกอบการใช้สิทธิการขอรับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ นำไปใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและเบิกจ่ายได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

บทที่ 2

การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

1. กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547
- 1.2 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
- 1.3 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552
- 1.4 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556
- 1.5 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561
- 1.6 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549
- 1.7 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552
- 1.8 หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560
- 1.9 ระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2562
- 1.10 พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2. สรุปสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือข้าราชการที่มีภาระค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากที่ข้าราชการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ และมีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุ

2.1 บุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน (มาตรา 4)

- (1) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
- (2) ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
- (3) ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (4) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- (5) ข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

- (6) ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ
- (7) ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร
- (8) ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2 ท้องที่ (มาตรา 4)

“ท้องที่” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกันตามมาตรา 5

“ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่า ท้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการหรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ และได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านเป็นครั้งแรก

“ท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่” หมายความว่า ท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน

2.3 การเดินทางลักษณะไปประจำ

(1) การเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน ไปรักษาการในตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทน เพื่อดำรงตำแหน่งใหม่ ณ สำนักงานแห่งใหม่

(2) การเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสำนักงานไปตั้งในท้องที่ใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ **เว้นแต่** ท้องที่ใหม่ที่สำนักงานได้ย้ายไปนั้นอยู่ใกล้เคียงกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

(3) การเดินทางไปปฏิบัติงานตามโครงการหรือเดินทางไปช่วยราชการที่กำหนดเวลาสิ้นสุดของโครงการหรือการช่วยราชการไว้ชัดเจน ซึ่งมีกำหนดเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป

(4) การเดินทางไปช่วยราชการที่ไม่อาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุด หรือมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปีซึ่งต่อมาภายหลังส่วนราชการมีความจำเป็นต้องให้ข้าราชการผู้นั้นอยู่ช่วยราชการ ณ สำนักงานแห่งเดิมนั้น ให้นับเวลาการช่วยราชการต่อเนื่องและให้ถือเวลาการช่วยราชการตั้งแต่วันที่ครบกำหนดหนึ่งปีเป็นต้นไปเป็นการเดินทางไปราชการประจำ

2.4 การเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีค่าเช่าบ้านข้าราชการ ทั้งนี้ **เว้นแต่**

- (1) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว
- (2) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้ำชำระกับสถาบันการเงิน
- (3) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

2.5 ข้อยกเว้นที่ทำให้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน (มาตรา 7(1) – (3))

เมื่อข้าราชการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ หากการไปปฏิบัติราชการนั้น เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 7(1) – (3) ดังต่อไปนี้ ย่อมทำให้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ

2.5.1 ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว

การที่ทางราชการจัดที่พักไว้ให้ วัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำที่สำนักงานแห่งใหม่ และเพื่อประหยัดเงินงบประมาณรายจ่ายค่าเช่าบ้านให้กับส่วนราชการ โดยให้มีบ้านอยู่อาศัยตามสมควรแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่ เมื่อข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่และได้รับการจัดบ้านพักจากทางราชการแล้วย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ หากไม่ยอมเช่าอยู่อาศัยถือว่าสละสิทธิในบ้านพัก และข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ในการจัดบ้านพักของทางราชการนั้น หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจจัดบ้านพักของส่วนราชการจะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560 และระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2562

2.5.2 มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้สินค้ำชำระกับสถาบันการเงิน

ข้าราชการรายใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ แต่ในท้องที่นั้นมีเคหสถานของตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่โดยไม่มีหนี้สินค้ำชำระกับสถาบันการเงินข้าราชการผู้นั้นย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เว้นแต่ เคหสถานของตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่นั้นยังมีหนี้สินค้ำชำระกับสถาบันการเงินอยู่ กรณีเช่นนี้ข้าราชการย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการจนกว่าจะได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการในท้องที่อื่น หรือจนกว่าเคหสถานแห่งนั้นจะหมดภาระไม่มีหนี้สินค้ำชำระกับสถาบันการเงินแล้ว ข้าราชการผู้นี้ก็จะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่ดังกล่าว

2.5.3 ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

การร้องขอย้ายของข้าราชการไม่ว่าจะมีความประสงค์ไปในท้องที่ใด อำเภอใด เมื่อได้แจ้งความประสงค์กับส่วนราชการแล้ว และส่วนราชการได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในสำนักงานท้องที่ที่ตนได้แจ้งความประสงค์ไว้ ย่อมทำให้ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ถ้าหากส่วนราชการมิได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในท้องที่ที่ข้าราชการแจ้งความประสงค์ไว้ แต่มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการท้องที่อื่น หรืออำเภออื่นแทน ข้าราชการผู้นั้นย่อมไม่เข้าข่ายกเว้นที่ทำให้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านกรณีย้ายตามคำร้องขอของตนเอง

การที่จะพิจารณาว่ากรณีใดจะถือว่าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเองนั้น ให้พิจารณาว่าเป็นการย้ายเนื่องจากความต้องการของตัวข้าราชการผู้ย้ายเองเป็นหลัก มิใช่เนื่องจากความต้องการของทางราชการ เช่น การขอย้ายติดตามคู่สมรส เป็นต้น

กรณีที่ข้าราชการได้ย้ายตามคำร้องขอของตนเอง แต่ในคำสั่งให้ข้าราชการเดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่มิได้ระบุข้อความไว้ในคำสั่งว่า “ตามคำร้องขอของตนเอง” หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้ร้องขอย้ายจริง ก็ถือว่าเป็นกรณีที่ข้าราชการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ซึ่งการกำหนดให้ระบุไว้ในคำสั่งว่า “ตามคำร้องขอของตนเอง” ในกรณีที่ข้าราชการร้องขอย้ายก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณาอนุมัติใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของส่วนราชการ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กรมวิชาการเกษตรรับโอนข้าราชการ 8 ประเภทที่ระบุไว้ในข้อ 2.1 ไม่ว่ากรณีใดย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และมีสาเหตุมาจากส่วนราชการที่รับโอนขาดแคลนบุคลากรหรือต้องการให้ข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านของส่วนราชการอื่นมารับราชการในกรมวิชาการเกษตร ย่อมไม่ถือว่าเป็นการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ตามคำร้องขอของตนเอง มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีค่าเช่าบ้านข้าราชการ

สำหรับข้าราชการได้โอนเปลี่ยนหน่วยงานซึ่งส่วนราชการมีข้อตกลงในการโอนของข้าราชการผู้นั้นว่า “จะไม่ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน” ก็ย่อมจะมีผลผูกพันคู่สัญญาระหว่างข้าราชการกับส่วนราชการที่ทำให้ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อตกลงที่ได้ให้แก่ส่วนราชการ **เว้นแต่** ส่วนราชการนั้นจะไม่ยึดถือข้อตกลงดังกล่าวเป็นสาระสำคัญอีกต่อไป โดยจะยินยอมให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

กรณีสอบเลื่อนระดับของข้าราชการ การที่ส่วนราชการแจ้งให้ผู้สอบคัดเลือกได้แสดงความประสงค์เลือกท้องที่ที่จะขอรับการแต่งตั้ง เป็นเพียงเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง และเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลภายในส่วนราชการเท่านั้น ดังนั้นกรณีที่ข้าราชการได้รับการเลื่อนระดับตำแหน่งให้ไปดำรงตำแหน่ง ณ สำนักงานใหม่ตรงตามความประสงค์ จึงไม่ถือว่าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเอง

2.6 การรับโอนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการ 8 ประเภทตามมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน

กรณีที่กรมวิชาการเกษตรรับโอนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ใช่ข้าราชการ 8 ประเภทตามมาตรา 4 ไม่ว่าจะครั้งใดก็ตาม การบรรจุแต่งตั้งผู้โอนมาเป็นข้าราชการในท้องที่ใด ให้ถือว่าเป็นการบรรจุและแต่งตั้งในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่

2.7 สำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งอยู่ในต่างท้องที่ (มาตรา 8)

กรณีที่สำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่ต้องย้ายสำนักงานไปตั้งในท้องที่ใหม่ ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานแห่งนั้นต้องย้ายไปปฏิบัติราชการด้วย จึงได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย หากทางราชการไม่ได้จัดบ้านพักให้ ไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรส หรือได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง ข้าราชการผู้นั้นย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ **เว้นแต่** กรณีที่สำนักงานใหม่ที่ย้ายไปนั้นตั้งอยู่ในท้องที่ใกล้เคียงกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม กรณีเช่นนี้ไม่ทำให้ข้าราชการเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในกรณีสำนักงานย้ายที่ตั้ง

โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาท้องที่ใกล้เคียงกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(1) การย้ายที่ตั้งสำนักงานจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดใกล้เคียง ต้องเป็นเขตท้องที่ใกล้เคียงหรือติดต่อกับกรุงเทพมหานครและมีรถยนต์โดยสารขององค์การส่วนขนส่งมวลชนกรุงเทพให้บริการ ตามบัญชีรายชื่อท้องที่ใกล้เคียง

(1.1) จังหวัดนนทบุรี

(1.1.1) อำเภอเมืองนนทบุรี

(1.1.2) อำเภอบางกรวย

(1.1.3) อำเภอบางบัวทอง

(1.1.4) อำเภอบางใหญ่

(1.1.5) อำเภอปากเกร็ด

(1.2) จังหวัดปทุมธานี

(2.2.1) อำเภอเมืองปทุมธานี

(2.2.2) อำเภอคลองหลวง

(2.2.3) อำเภอธัญบุรี

(2.2.4) อำเภอลำลูกกา

(1.3) จังหวัดสมุทรปราการ

(3.3.1) อำเภอเมืองสมุทรปราการ

(3.3.2) อำเภอบางบ่อ

(3.3.3) อำเภอบางพลี

(3.3.4) อำเภอพระประแดง

(3.3.5) อำเภอพระสมุทรเจดีย์

(1.4) จังหวัดสมุทรสาคร

(1.4.1) อำเภอเมืองสมุทรสาคร

(1.5) จังหวัดนครปฐม

(1.5.1) อำเภอพุทธมณฑล

(2) การย้ายที่ตั้งสำนักงานภายในจังหวัดเดียวกันหรือระหว่างจังหวัด ต้องเป็นเขตท้องที่ติดต่อกันและมี
ขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

2.8 ข้าราชการและคู่สมรสข้าราชการในท้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน (มาตรา 10)

ข้าราชการและคู่สมรสข้าราชการในท้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ
ตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยให้เบิกจ่ายได้เฉพาะคนใดคนหนึ่ง

กรณีคู่สมรสเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกานี้ และได้สิทธิ
เบิกค่าเช่าบ้าน หรือข้าราชการได้พักอาศัยที่ทางราชการจัดให้แก่คู่สมรสในท้องที่เดียวกัน ก็ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้

2.9 การลดหรืองดจ่ายเงินเดือน (มาตรา 12) การถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (มาตรา 13)

การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือน เนื่องจากถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิรับค่าเช่าบ้านของข้าราชการ **เว้นแต่** เป็นการลาติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

ข้าราชการถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือมีกรณีอื่นเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือน ให้งดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีถึงที่สุด หากต่อมาปรากฏว่ามีสิทธิได้รับเงินเดือนสำหรับเดือนใด ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนนั้นด้วย

2.10 ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ (มาตรา 14)

ข้าราชการจะมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ได้เข้าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันที่รายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และสิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกานี้

กรณีข้าราชการได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านต่อไปอีกไม่เกิน 10 วัน นับแต่วันที่ส่งมอบหน้าที่ หากเกินต้องได้รับอนุมัติจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

2.11 สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ (มาตรา 15)

ข้าราชการผู้ใดมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านอยู่แล้ว ต่อมาได้ย้ายไปประจำในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน หากคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการผู้นั้น ไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้ และบุคคลดังกล่าวมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป ก็ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่แห่งใหม่ได้

2.12 สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน (มาตรา 17)

ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ โดยไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา 7(1) - (3) มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้าน โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(1) จะต้องอยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อบ้าน หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในขณะนั้น

(2) บ้านหลังที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืมจะต้องอยู่ในท้องที่ที่ข้าราชการผู้นั้นย้ายไปปฏิบัติราชการประจำอยู่ที่สำนักงานแห่งใหม่

(3) บ้านที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืม จะต้องใช้เป็นที่อยู่อาศัยและข้าราชการผู้นั้นต้องอยู่อาศัยจริง

(4) ตน หรือคู่สมรส ได้ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่ บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอยู่อาศัยได้

(5) การเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรส และมีกรรมสิทธิ์กับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว

(6) ต้องผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงิน โดยสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญากู้เงินต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

(7) ไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืมสำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่ เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ยืมตามที่ได้เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือ ขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว

(8) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน ให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อข้าราชการรายใดที่ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 ท้องที่ใดแล้ว ต่อมาได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่ใหม่และมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 ในท้องที่นั้น ข้าราชการผู้นั้นสามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 ในท้องที่ใหม่ได้ หากต่อมาได้ย้ายกลับมาปฏิบัติราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธิตามมาตรา 17 แต่ยังไม่ผ่อนชำระไม่หมดสามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ยืมบ้านหลังที่เคยใช้สิทธิมาเบิกค่าเช่าบ้านต่อไปได้ตามมาตรา 17 (4) แต่จะซื้อบ้านหลังใหม่ในท้องที่ที่เคยใช้สิทธิ และนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ยืมในบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้านกับทางราชการไม่ได้ เพราะต้องเป็นการใช้สิทธิในบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่ ก่อนย้ายมาในท้องที่ที่เคยใช้สิทธิตามมาตรา 17 ได้ขายหลังนั้นไปก่อนที่จะย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ในท้องที่นั้น กรณีเช่นนี้สามารถซื้อบ้านหลังใหม่และใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา 17 ได้

2.13 สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านต่อเนื่องในท้องที่แห่งใหม่ (มาตรา 18)

ข้าราชการผู้ที่ได้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 แล้ว ต่อมาได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการประจำในต่างท้องที่และมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 ในท้องที่นั้น ข้าราชการผู้นั้นสามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

หากข้าราชการรายใดมีสิทธิรับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 แล้วเป็นผู้ขอใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุมัติในแบบขอรับค่าเช่าบ้านไว้แล้ว (แบบ 6005) หากต่อมาได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่และมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ จึงจะสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อผ่อนชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้ตามมาตรา 18

สิทธิการนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 และสิทธิการนำหลักฐานการผ่อนเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ตามมาตรา 18 นี้ มิใช่สิทธิที่ติดตามตัวของข้าราชการที่เคยใช้สิทธิตามมาตรา 17 และมาตรา 18 โดยอัตโนมัติ เมื่อข้าราชการผู้นั้นได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในต่างท้องที่ จะต้องพิจารณาว่าข้าราชการดังกล่าวที่ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 แล้วหรือไม่ เมื่อข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 จึงจะสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 ได้ หรือเมื่อเป็นผู้ที่ได้รับอนุมัติในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005) แล้ว จึงถือว่าเป็นผู้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน หากต่อมาได้รับคำสั่งย้ายไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่และมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 จึงจะมีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้ตามมาตรา 18

แต่ถ้าหากข้าราชการผู้ที่ได้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านอยู่ในท้องใดได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติราชการประจำต่างท้องที่อีกท้องที่หนึ่ง ซึ่งในท้องที่นั้นส่วนราชการได้จัดบ้านพักให้กับข้าราชการเข้าพักอาศัย ซึ่งทำให้ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7 มิใช่เป็นการรอนสิทธิแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะสิทธิข้าราชการที่จะนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 18 มิได้ติดตามตัวมาด้วย เป็นแต่เพียงสิทธิที่จะสามารถใช้ได้เมื่อตนเองเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่านั้น เมื่อย้ายมารับราชการในท้องที่ใหม่ก็สามารถพิจารณาสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

2.14 แนวทางการพิจารณาสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7

(1) ตามความนัยมาตรา 9 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าข้าราชการ พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ข้าราชการผู้ได้รับราชการหรือได้รับคำสั่งให้ไปรับราชการในท้องที่ใด และไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เพราะเหตุมีเคหสถานของตนเองหรือคู่สมรสตามมาตรา 7(2) แม้ข้าราชการผู้นั้นได้โอนกรรมสิทธิ์ในเคหสถานนั้น ได้โอนไปด้วยเหตุใดก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านในระหว่างรับราชการในท้องที่นั้น เว้นแต่ เคหสถานนั้น ถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้

กรณีเคหสถานนั้นเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง (มีอยู่ก่อนจดทะเบียนสมรส) ซึ่งข้าราชการผู้นั้นมิได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมด้วยเมื่อคู่สมรสได้ขายเคหสถานนั้นไป ข้าราชการดังกล่าวอยู่ในข่าย ต้องห้ามที่ทำให้ไม่มีกรรมสิทธิ์ได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่นั้น

(2) ข้าราชการที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ถ้าสละสิทธิไม่เข้าพักอาศัยในบ้านพักที่ทางราชการจัดให้จะมา ขอเบิกค่าเช่าบ้านไม่ได้ แต่การสละสิทธิบ้านพักของทางราชการดังกล่าวไม่มีผลผูกพันข้าราชการหากบ้านพัก ข้าราชการทั้งหมดได้รื้อถอนไปหมดแล้วจนไม่มีบ้านพักที่ทางราชการจะสามารถจัดให้ข้าราชการเข้าพนักอาศัยได้ หากข้าราชการมีความจำเป็นต้องเช่าบ้าน เช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้ และได้อยู่อาศัยจริงก็มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน จากทางราชการได้

(3) ข้าราชการมีเคหสถานของตนเองอยู่ในท้องที่ที่ย้ายมารับราชการประจำ โดยไม่มีหนี้สินค้างชำระ กับสถาบันการเงิน ต่อมาบ้านพักชำรุดทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนทิ้งหลังแล้วไปกู้เงินเพื่อก่อสร้างบ้านหลังใหม่ทดแทน

(4) ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและได้เช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านใน ท้องที่ที่ปฏิบัติราชการประจำ แต่ยังมีได้เข้าพักอาศัยอยู่ในบ้านนั้น เนื่องจากมีเหตุจำเป็นไม่อาจเข้าพักในบ้านหลัง ดังกล่าวได้ หากข้าราชการผู้นั้นได้เช่าบ้านผู้อื่นเพื่อพักอาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ก็ยังคงมีสิทธิได้รับค่า เช่าบ้านดังกล่าวต่อไปจนกระทั่งสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการสิ้นสุดลง กล่าวคือข้าราชการผู้นั้นได้ย้ายเข้าไปพัก อาศัยในบ้านหลังที่ตนเองเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ สิทธิในการนำหลักฐานการเช่าบ้านผู้อื่นมาเบิกค่าเช่าบ้านย่อม สิ้นสุดลง

(5) ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับมรดกเป็นบ้าน โดยเจ้าของมรดกมิได้ทำพินัยกรรมไว้บ้านย่อมเป็นมรดก ตกทอดแก่ทายาททุกคน ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7(2) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่า บ้านข้าราชการฯ แต่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านหรือไม่ จะพิจารณาตามข้อเท็จจริง ดังนี้

- หากข้าราชการผู้นั้นเป็นทายาทคนเดียวที่มีสิทธิได้รับมรดก ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา 7(2)

- หากข้าราชการได้รับส่วนแบ่งมรดกโดยบ้านเป็นกรรมสิทธิ์รวม จะต้องพิจารณาว่าข้าราชการผู้นั้นสามารถพักอาศัยอยู่ในบ้านดังกล่าวได้ โดยไม่ขัดต่อสิทธิแห่งเจ้าของรวมคนอื่นตามมาตรา 1360 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ กล่าวคือการเข้าอยู่อาศัยของข้าราชการในบ้านนั้น ต้องไม่เป็นการรบกวนสิทธิการอยู่อาศัยของเจ้าของรวมคนอื่น ๆ ย่อมถือว่าข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านมาตรา 7(2)

- หากข้าราชการไม่ได้รับส่วนแบ่งมรดกไม่ว่าจะโดยการแบ่งปันทรัพย์มรดกหรือโดยการสละมรดก ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการผู้นั้นสามารถพักอาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวได้แต่ไม่ยอมรับส่วนแบ่งมรดกหรือสละมรดก ก็ต้องถือว่าข้าราชการผู้นั้นได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากตนเองเป็นเหตุ จึงไม่ควรมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7(2) แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นแม้ได้รับส่วนแบ่งมรดกหรือไม่สละมรดก ก็ไม่สามารถเข้าพักอาศัยในบ้านนั้นได้ ย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน นับแต่วันที่เช่าอยู่จริง แต่อย่างไรก็ตามการไม่ได้รับแบ่งมรดกหรือสละมรดกของข้าราชการ จะต้องไปโดยสุจริตมิได้มีเจตนาเพื่อให้ตนมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้

2.15 แนวทางการพิจารณาสิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17

(1) กรณีข้าราชการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ขณะเดียวกันก็แบ่งห้องบ้านหลังดังกล่าวให้ผู้อื่นเช่าอยู่อาศัย ให้เบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ไม่เกินสิทธิที่กำหนดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ โดยไม่ต้องหักเงินค่าเช่าที่ได้รับจากการแบ่งห้องเช่าจากเงินที่ผ่อนชำระเงินกู้อย่างเดือน แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยอยู่จริงในบ้านหลังดังกล่าวด้วย

ในกรณีข้าราชการได้เช่าห้องที่แบ่งให้เช่นนั้น หากเช่าและอาศัยอยู่จริง ก็เบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้เช่นกัน

(2) ข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ที่รับราชการประจำตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ ต่อมาบ้านทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนออกไปทิ้งหลัง แล้วไปกู้เงินมาปลูกสร้างหลังใหม่ทดแทนหลังเดิม สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังแรกตามมาตรา 17 สิ้นสุดลงเมื่อรื้อถอนบ้านทิ้งหลัง เพราะพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯ ได้ให้สิทธิข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังแรกและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้นมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ เมื่อบ้านหลังแรกสิ้นสภาพไปสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯ ของข้าราชการผู้นั้นย่อมหมดไป และการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคา

บ้านสำหรับบ้านหลังใหม่ยอมเป็นการต้องห้ามมาตรา 17(4) เนื่องจากข้าราชการผู้นั้นได้เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านในท้องที่ที่ประจำนั้นมาแล้ว รวมทั้งไม่มีสิทธินำหลักฐานการเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 วรรคสอง ประกอบมาตรา 9

(3) กรณีข้าราชการผู้หนึ่งร่วมกับคู่สมรสกู้เงินและซื้อบ้านในท้องที่ที่ตนรับราชการประจำอยู่และได้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านยอมถือว่าบ้านดังกล่าวเป็นสินสมรส ซึ่งข้าราชการรายดังกล่าวมีส่วนเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยแล้ว หากข้าราชการผู้นี้ได้จดทะเบียนหย่าจากคู่สมรส และได้ยกบ้านหลังดังกล่าวพร้อมทั้งภาระหนี้สินตามสัญญาเงินกู้ดังกล่าวทั้งหมดให้แก่คู่สมรสแต่เพียงผู้เดียว ก็ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แม้ต่อมาจะได้เช่าบ้านหรือเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่ ก็ไม่มีสิทธิที่จะนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังใหม่มาเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 17 วรรคสอง ประกอบมาตรา 9 และมาตรา 17(1) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ

3. สรุปสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.1 การยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005)

3.1.1 ให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005) ณ สำนักงานที่เบิกเงินเดือนของข้าราชการผู้นั้น

3.1.2 การยื่นแบบ 6005 ให้ยื่นต่อผู้รับรองการมีสิทธิพร้อมสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรณีเป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี และหากวงเงินในสัญญาต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่า หากมีการกู้เงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด หากมีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรกที่ยื่นไว้และได้รับอนุมัติให้เบิกตามสิทธิแล้วเท่านั้น

3.1.3 ให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นแบบ 6005 ฉบับใหม่ ในกรณีดังต่อไปนี้

- โอนย้ายโดยเปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน
- ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่โดยไม่เปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน
- เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

3.1.4 ข้าราชการผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่นแบบ 6005 ใหม่

3.1.5 การยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านซึ่งถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย
- กรณีเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการให้ข้าราชการผู้นั้นยื่นคำขอ ณ หน่วยงานผู้เบิก

บำนาญ หรือสำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย แล้วแต่กรณี

3.1.6 ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ข้าราชการผู้ใดมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านให้ข้าราชการผู้นั้นนำสำเนาใบเสร็จรับเงินและสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบการยื่นแบบ 6005 และแบบ 6006 โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง

ตัวอย่างแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005)

แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่

ส่วนที่ ๑ การขอรับค่าเช่าบ้าน

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....

ขอรับค่าเช่าบ้านต่อ..... (คู่สม)

๒. ข้าพเจ้า ย้ายรับราชการและปฏิบัติงานครั้งแรก กลับเข้ารับราชการและปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ท้องที่ ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

เงินเดือน..... บาท (.....) เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๓. บิดนี้ จังหวัด กรม กระทรวง ได้มีคำสั่งให้ข้าพเจ้ารับราชการประจำตำแหน่ง

เงินเดือน..... บาท ท้องที่ ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... โดยได้รายงานกลับเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๔. ข้าพเจ้าได้ เข้าบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย เข้าซื้อบ้านเพื่อที่อยู่อาศัย

บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

สามัญญาเช่า/สัญญาเช่าซื้อ ฉบับลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ชื่อเจ้าทรัพย์ผู้ให้เช่า/ผู้ให้เช่าชื่อ.....

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ในอัตราเดือนละ..... บาท

๕. ข้าพเจ้าได้ ผู้มีเงินเพื่อซื้อบ้าน ผู้มีเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

๕.๑ ชื่อผู้ให้กู้..... (สาขา).....

ตั้งอยู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

จำนวน..... บาท (.....) ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ชำระเงินต้นเดือนละ..... บาท (.....) ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... สามัญญากู้ยืมเงิน ฉบับลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

- ๒ -

๕.๒ ชื่อผู้ร่วมจัดจ้างปลูกสร้างบ้าน.....

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... สามัญญาเช่า/สัญญาเช่าซื้อ ฉบับลงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้าจึงขอขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านตามมติของที่ประชุมได้รับตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่

วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เป็นต้นไป และขอรับรองว่าข้าพเจ้า

มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ แล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกา

เช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ส่วนที่ ๓ การอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้าน/ค่าเช่าบ้าน

ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

3.2 การจัดทำรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

ให้ข้าราชการผู้มีสิทธิรับค่าเช่าบ้านจัดส่งรายงานข้อมูลของข้าราชการในการขอรับค่าเช่าบ้านเสนอต่อผู้มีอำนาจรับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้าน พร้อมกับการยื่นแบบ 6005 โดยแจ้งรายละเอียดประกอบดังนี้

- (1) ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการ และการโอน ย้าย
- (2) ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ
- (3) ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรส และแจ้งว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้คู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการของข้าราชการหรือไม่
- (4) ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของข้าราชการและคู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

(5) ข้อมูลสถานการณที่มีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของข้าราชการและคู่สมรส

3.2.1 กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้าน

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้านของตนเอง

3.2.2 กรณีเดินทางไปประจำหรือช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปช่วยราชการเป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้าน

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้านของตนเอง

ตัวอย่างแบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

แบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

1. ชื่อ-นามสกุล..... (ผู้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน)
 ตำแหน่ง.....สังกัด.....
 วันที่เริ่มรับราชการ.....จังหวัด.....
 วันที่โอนย้าย.....จังหวัด.....
 โดย ย้ายตามคำสั่งของตนเอง ย้ายตามคำสั่งของทางราชการ

2. สถานภาพ โสด สมรส
 ชื่อ-นามสกุลคู่สมรส.....
 สถานที่ทำงาน.....
 สถานที่ทำงานของคู่สมรสได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการหรือไม่
 มี ไม่มี

3. การมีเคหสถานในท้องที่ที่รับราชการที่เป็นของข้าราชการและคู่สมรส
 มี ไม่มี
 ที่อยู่.....

ได้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เดือนละ.....บาท
 ไม่ได้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน
 หรือทางราชการ/หน่วยงาน
 ได้จัดบ้านพักให้กับคู่สมรส
 ไม่ได้จัดบ้านพักให้กับคู่สมรส

4. การมีเคหสถานของบิดามารดา ของข้าราชการ/คู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ (โปรดระบุรายละเอียด)
 บิดาของข้าพเจ้า บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 มารดาของข้าพเจ้า บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

บิดาของคู่สมรส บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 มารดาของคู่สมรส บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 บุตร บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

ร.โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยมในข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดามารดาของคู่สมรสและของราชการ หากภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญให้แจ้งรายละเอียดเดือน เดือน ปีของผู้อยู่ชีวิตหรือสาบสูญ

ข้าราชการผู้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน

บิดาของข้าราชการ ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....
 มารดาของข้าราชการ ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

บิดาของคู่สมรส ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....
 มารดาของคู่สมรส ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ให้ไว้เป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ส่งข้อมูล
 ()
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรองรายงานข้อมูล
 ()
 ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ คณะกรรมการตรวจสอบการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกรณีเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

3.3 การรับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการในสังกัดในแบบ 6005

3.3.1 กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ข้าราชการประจำ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ข้าราชการประจำ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรอง

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

3.3.2 กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ข้าราชการประจำ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ข้าราชการประจำ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปช่วยราชการเป็นผู้รับรองสิทธิ

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

3.4 การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

แต่งตั้งข้าราชการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดดังนี้

- (1) กรณีค่าเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้าน และการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน
- (2) กรณีค่าเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยจริงในบ้าน

3.4.1 กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

- (1) ผู้ใช้สิทธิที่มีใช้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติงานซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
- (2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนักที่ผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน นั้น สังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
- (3) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการกอง/สำนัก รองอธิบดีที่ผู้อำนวยการกอง/สำนักนั้นสังกัด ซึ่งได้มอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
- (4) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นรองอธิบดี อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ

3.4.2 กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

หัวหน้าหน่วยงานที่ใช้สิทธิไปช่วยราชการซึ่งได้รับหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

3.5 รายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

คณะกรรมการควรตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน

- (1) บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่
- (2) สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่ใช่เจ้าของบ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้านด้วย

- (3) สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่
- (4) ขนาดบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงใด
- (5) ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่
- (6) ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด
- (7) อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน		- ๒ -
		การรับรองของคณะกรรมการ
๑. ชื่อ-นามสกุล..... ตำแหน่ง..... สังกัด.....		ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ขอรับรองว่า.....
๒. ☐ ได้เช่าบ้าน ☐ เช่าซื้อบ้าน เลขที่..... รอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ตามสัญญาฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ..... ค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบ้านเดือนละ..... บาท (.....)		(ลงชื่อ).....กรรมการ (.....)
๓. การกู้ยืมเงินเพื่อชำระค่าเช่าบ้าน ☐ ซื้อ ☐ จำปลูกสร้างบ้าน บ้านเลขที่..... รอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ☐ ทำสัญญาเงินกู้กับ..... จำนวน..... บาท (.....) ชำระคืนในเดือนละ..... บาท (.....) ตามสัญญาฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ..... ☐ ทำสัญญาซื้อบ้าน ☐ สัญญาจำนองที่ดิน กับ..... ราคา..... บาท (.....) ตามสัญญาฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ.....		(ลงชื่อ).....กรรมการ (.....) (ลงชื่อ).....กรรมการ (.....) วันที่.....
บ้านตั้งอยู่บนที่ดิน ☐ โฉนดที่ดิน ☐ เอกสารสิทธิ์อื่น (ระบุ)..... เลขที่..... เขต/ที่ดิน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เป็นกรรมสิทธิ์ของ.....		หมายเหตุ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน ๑. บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่ ๒. ถ้าได้รับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้เช่าไม่ใช่เจ้าของบ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้านด้วย ๓. สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่ ๔. ราคาบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงใด ๕. ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่ ๖. ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด ๗. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

3.6 การอนุมัติสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในแบบ 6005

3.6.1 กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

- (1) ผู้ใช้สิทธิที่มีใช่ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่านสำนักที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติงานซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติสิทธิ
- (2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนักที่ผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน นั้น สังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

(3) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการกอง/สำนัก รองอธิบดีที่ผู้อำนวยการกอง/สำนักนั้นสังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

(4) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นรองอธิบดี อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

3.6.2 กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือไม่เปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ประจำสำนักเบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิซึ่งได้มอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

3.7 การยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

ข้าราชการซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้ว ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ 6006) พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานที่เบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิ โดยให้บุคคลตามข้อ 3.6 เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน

ตัวอย่างแบบขอเบิกค่าเช่าบ้าน (แบบ6006)

แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ 6006)	
1. การขอเบิกและการรับรอง	
ข้าทเจ้า.....	ตำแหน่ง.....
สังกัด.....	
1. ขอยื่นเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ดังนี้	
1.1 ข้าทเจ้าได้จ่ายเงิน ☐ ค่าเช่าบ้าน ☐ ค่าเช่าเรือ ☐ ค่าผ่อนชำระเงินกู้	
ให้แก่.....	ประจำเดือน.....
ตามใบเสร็จรับเงิน.....ฉบับ เป็นจำนวน.....บาท (.....)	
1.2 ข้าทเจ้าได้รับเงินเดือน เดือน ละ.....บาท มิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามอนุมัติ	
ในแบบขอเบิกค่าเช่าบ้าน เลขที่.....ลงวันที่.....	ไม่เกินเดือนละ.....บาท
1.3 ข้าทเจ้าขอเบิกค่าเช่าบ้านประจำเดือน.....รวม.....เดือน	
เป็นเงิน.....บาท (.....)	
1.4 หรือมิข้าทเจ้าได้มอบใบเสร็จรับเงิน จำนวน.....ฉบับ มาด้วยแล้ว	
2. ข้าทเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ให้ไว้ข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และข้าทเจ้ามิสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้าน	
ตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ.2547 และได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบทุกประการแล้ว	
(ลงชื่อ).....	ผู้ขอเบิก
(.....)	
ตำแหน่ง.....	
2. การอนุมัติ	
อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ	
ตั้งแต่วันที่.....	เดือน..... พ.ศ.....
(ลงชื่อ).....	
(.....)	
ตำแหน่ง.....	
วันที่.....	
3. การรับเงิน	
ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน.....บาท (.....) ไว้ถูกต้องแล้ว	
(ลงชื่อ).....	ผู้รับเงิน
(.....)	
วันที่.....	
(ลงชื่อ).....	ผู้จ่ายเงิน
(.....)	
วันที่.....	

3.7 รูปแบบของสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน

3.7.1 สัญญาต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) สัญญาเช่าบ้าน ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดการเช่า และอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(2) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงิน โดยระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนวงเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

3.7.2 การทำสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านต้องทำกับสถาบันการเงิน ดังต่อไปนี้

- (1) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์
- (2) รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเคหะ หรือการให้กู้ยืมเงินเพื่อเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระราคาบ้าน
- (3) สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อการเคหะ
- (4) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (5) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
- (6) บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ดำเนินกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินตาม (1)
- (7) นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

4. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560

ส่วนราชการพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งความประหยัดและประโยชน์ของทางราชการ เป็นสำคัญและสามารถปรับเปลี่ยนได้ในการกำหนดที่พักสำหรับข้าราชการแต่ละระดับ โดยให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจจัดที่พัก รวมถึงกำหนดวิธีการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัย โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) เมื่อที่พักรว่างอยู่และสามารถเข้าพักอาศัยได้ ให้ผู้มีอำนาจจัดที่พักจัดให้ข้าราชการเข้าพักอาศัยโดยไม่ต้องรอให้ข้าราชการยื่นคำร้องขอเพื่อเข้าพักอาศัย

(2) เมื่อผู้มีอำนาจจัดที่พักได้จัดที่พักให้แก่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ประเภทอำนวยการ ประเภทบริหาร หรือเทียบเท่า เข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการแล้ว ข้าราชการจะต้องเข้าพักอาศัยไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการหรือไม่

(3) ที่พักของทางราชการเมื่อจัดให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงานลงมา ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการลงมา หรือเทียบเท่า และเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเข้าพักอาศัยไม่ว่าข้าราชการผู้นั้นกำลังใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่หรือไม่ก็ตาม

(4) หากข้าราชการเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการและยื่นขอใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ปฏิบัติราชการก่อนที่ถูกจัดที่พัก ผู้มีอำนาจจัดที่พักไม่ต้องจัดข้าราชการผู้นั้นเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ แต่ต่อมาข้าราชการดังกล่าวจะได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ซึ่งอยู่ในท้องที่เดียวกันก็ต้องจัดให้เข้าพักอาศัยในที่พักของราชการ

(5) ข้าราชการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิม ต่อมาได้รับคำสั่งให้เดินทางไปรับราชการในท้องที่ใหม่ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้ผู้มีอำนาจจัดที่พักดำเนินการจัดที่พักให้ข้าราชการรายอื่นเข้าพักอาศัยก่อน และจึงจัดให้ข้าราชการผู้ใช้สิทธิดังกล่าวในลำดับถัดไป

(6) หากผู้มีอำนาจจัดที่พักให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้ค่าเช่าบ้านเข้าพักแล้ว แต่ข้าราชการผู้นั้นไม่เข้าพักให้ถือว่าสละสิทธิการเข้าพักอาศัย และถือว่าทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว

(7) กรณีที่พักทางราชการว่าง แต่มีสภาพชำรุด ทรุดโทรม มีลักษณะไม่ปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้เข้าอยู่อาศัย หรือมีเหตุสุดวิสัย เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม จนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ และข้าราชการมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแต่จำเป็นต้องเช่าบ้าน หรือเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และได้อาศัยอยู่จริง ให้มีสิทธินำหลักฐานมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้จนกว่าจะซ่อมแซมที่พักเสร็จ หรือเหตุสุดวิสัยได้รับการแก้ไขหรือบรรเทาจนสามารถเข้าอยู่อาศัยได้

5. การขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

5.1 เอกสารที่ใช้ประกอบการขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ มีดังนี้

กรณีเช่าบ้าน	กรณีเช่าซื้อ/ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
1. หนังสือขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน	1. หนังสือขออนุมัติเบิกค่าเช่าซื้อ หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
2. คำสั่งบรรจุเริ่มรับราชการ และการโอนย้าย	2. คำสั่งบรรจุเริ่มรับราชการ และการโอนย้าย
3. หนังสือมารายงานตัวปฏิบัติราชการในท้องที่ใหม่	3. หนังสือมารายงานตัวปฏิบัติราชการในท้องที่ใหม่
4. แบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน	4. แบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน
5. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน	5. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน
6. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005)	6. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005)
7. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้เบิก และคู่สมรส (ถ้ามี)	7. สำเนาทะเบียนบ้านที่ผ่อนชำระของผู้เบิก และคู่สมรส (ถ้ามี)
8. สลิปเงินเดือน นับแต่วันที่ขอใช้สิทธิ	8. สลิปเงินเดือน นับแต่วันที่ขอใช้สิทธิ
9. สัญญาเช่าบ้าน พร้อมติดอากรแสตมป์ (1,000 ต่อ 1 บาท)	9. สำเนาสัญญาการซื้อขายบ้านและที่ดิน
10. หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของบ้านเช่า (สำเนาโฉนดที่ดิน)	10. สำเนาสัญญาการกู้เงิน และบันทึกต่อท้ายสัญญากู้เงิน
11. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้เช่า	11. สำเนาหนังสือสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกัน
	12. หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของบ้าน (สำเนาโฉนดที่ดิน)
	13. สำเนาหนังสือมอบอำนาจ กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนตนเอง
	14. เอกสารอื่น ๆ ที่ธนาคารออกให้

5.2 การกรอกข้อมูลเพื่อประกอบการขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

5.2.1 แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ 6005)

แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่

ส่วนที่ ๑ การขอรับค่าเช่าบ้าน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. บ้านเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ขอรับค่าเช่าบ้านล่อ..... (ผู้อนุมัติ)

๒. บ้านเจ้า เริ่มรับราชการและปฏิบัติงานครั้งแรก กลับเข้ารับราชการและปฏิบัติงานในตำแหน่ง.....

ห้องที่.....ส่วนต/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เงินเดือน.....บาท (.....) เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๓. บัดนี้ จังหวัด กรม กระทรวง ได้มีคำสั่งให้ข้าพเจ้ารับราชการประจำตำแหน่ง.....

เงินเดือน.....บาท ห้องที่.....ส่วนต/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โดยได้รายงานแล้วเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๔. บ้านเจ้าได้ เข้าบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย เข้าซื้อบ้านเพื่อที่อยู่อาศัย

บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ส่วนต/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สามัญญาเช่า/สัญญาเช่าซื้อ ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเจ้ารองบ้าน/ผู้ให้เช่าร่วม/ผู้ให้เช่าซื้อ.....

เลขประจำตัวผู้เดียวภาษีอากร หรือ

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ส่วนต/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....ในอัตราเดือนละ.....บาท

๕. บ้านเจ้าได้ ถูยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน ถูยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๕.๑ ชื่อผู้ให้กู้.....(สาขา).....

ตั้งอยู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ส่วนต/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

จำนวน.....บาท (.....)

ชำระคืนกู้เดือนละ.....บาท (.....) ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... สามัญญากู้ยืมเงิน ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๕.๒ ชื่อผู้รวม/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

บ้านเลขที่..... รอย..... ถนน..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ฉบับลงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ.

ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิที่พึงจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เป็นต้นไป และขอรับรองว่าข้าพเจ้า
มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....)

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ แล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่า
เช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ)
(.....)

ตำแหน่ง

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ส่วนที่ ๓ การอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ลามสิทธิ

ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

(ลงชื่อ)
(.....)

ตำแหน่ง

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ส่วนที่ 1 การขอรับค่าเช่าบ้าน

- กรณีเช่าบ้าน ให้กรอกข้อมูลในส่วนที่ 1 ตั้งแต่ข้อที่ 1 - 4
- กรณีเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้กรอกข้อมูลในส่วนที่ 1 ตั้งแต่ข้อที่ 1 - 3 และข้อที่ 5

ส่วนที่ 2 การรับรอง

- กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

- (1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรอง
- (2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

- กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

- (1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปช่วยราชการเป็นผู้รับรองสิทธิ
- (2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

ส่วนที่ 3 การอนุมัติ

- กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (เปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

- (1) ผู้ใช้สิทธิที่มีผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน สำนัก ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติงานซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้มียานาอนุมัติสิทธิ
- (2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน ผู้อำนวยการกอง/สำนักที่ผู้อำนวยการศูนย์/ด่าน นั้นสังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มียานาอนุมัติสิทธิ
- (3) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นผู้อำนวยการกอง/สำนัก รองอธิบดีที่ผู้อำนวยการกอง/สำนักนั้นสังกัด ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มียานาอนุมัติสิทธิ
- (4) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นรองอธิบดี อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีเป็นผู้มียานาอนุมัติ

สิทธิ

- กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่เปลี่ยนสังกัดหรือไม่เปลี่ยน
สำนักเบิกเงินเดือน)

ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ประจำสำนักเบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิซึ่งได้มอบหมาย
จากอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

5.2.2 แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

๑. ชื่อ-นามสกุล..... ตำแหน่ง.....
สังกัด.....

๒. ได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน เลขที่..... รอย.....
ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด..... ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.
ค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบ้านเดือนละ..... บาท (.....)

๓. การกู้ยืมเงินเพื่อชำระราคามัน ซื้อ จ้างปลูกสร้างบ้าน
บ้านเลขที่..... รอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ทำสัญญาเงินกู้กับ.....
จำนวน..... บาท (.....)
ชำระเงินกู้เดือนละ..... บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ทำสัญญาซื้อบ้าน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน
กับ.....
ราคา..... บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

บ้านตั้งอยู่บนที่ดิน โฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิ์อื่น (ระบุ).....
เลขที่..... เลขที่ดิน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....
เป็นกรรมสิทธิ์ของ.....

การรับรองของคณะกรรมการ

ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ขอรับรองว่า.....
.....
.....

(ลงชื่อ)กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ)กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ)กรรมการ
(.....)
วันที่.....

หมายเหตุ คณะกรรมการควรตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติการเบิก
ค่าเช่าบ้าน

๑. บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่
๒. สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่ใช่เจ้าของ
บ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้านด้วย
๓. สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่
๔. ขนาดบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงใด
๕. ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่
๖. ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด
๗. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

- กรณีเช่าบ้าน ให้กรอกข้อมูลตั้งแต่ข้อที่ 1 - 2

- กรณีเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้กรอกข้อมูลในข้อที่ 1 และข้อที่ 3

- ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน แต่งตั้งข้าราชการจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เป็นคณะกรรมการ

เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านล่างของหน้าที่สองในแบบรายงานการตรวจสอบ
การขอรับค่าเช่าบ้าน

5.2.3 แบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

แบบรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

1. ชื่อ-นามสกุล.....(ผู้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน)
ตำแหน่ง.....สังกัด.....
วันที่เริ่มรับราชการ.....จังหวัด.....
วันที่โอน/ย้าย.....จังหวัด.....
โดย ย้ายตามคำร้องขอของตนเอง ย้ายตามคำสั่งของทางราชการ

2. สถานภาพ โสด สมรส
ชื่อ-นามสกุลคู่สมรส.....
สถานที่ทำงาน.....
สถานที่ทำงานของคู่สมรสได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการหรือไม่
 มี ไม่มี

3. การมีเคสหอสานในท้องที่ที่รับราชการที่เป็นของข้าราชการและคู่สมรส
 มี ไม่มี
ที่อยู่.....
.....
 ได้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เดือนละ.....บาท
 ไม่ได้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน
หรือทางราชการ/หน่วยงาน
 ได้จัดบ้านพักให้กับคู่สมรส
 ไม่ได้จัดบ้านพักให้กับคู่สมรส

4. การมีเคสหอสานของบิดา/มารดา ของข้าราชการ/คู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ (โปรดระบุรายละเอียด)
 บิดาของข้าพเจ้า บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 มารดาของข้าพเจ้า บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

- บิดาของคู่สมรส บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
- มารดาของคู่สมรส บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
- บุตร บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

ร.โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยมในข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดา/มารดาของคู่สมรสและของราชการ หากภายหลังมีกรณีบุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญให้แจ้งรายละเอียดวัน เดือน ปีของผู้เสียชีวิตหรือสาบสูญ

ข้าราชการผู้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน

บิดาของข้าราชการ ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

มารดาของข้าราชการ ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

บิดาของคู่สมรส ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

มารดาของคู่สมรส ยังมีชีวิตอยู่ เสียชีวิตแล้วเมื่อ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ให้ไว้เป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ส่งข้อมูล
()
ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรองรายงานข้อมูล
()
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

ให้ข้าราชการกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน เสนอผู้มีอำนาจลงนามรับรองรายงานข้อมูลการขอรับค่าเช่าบ้าน

- กรณีเดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ (โอนย้ายเปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปประจำปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้าน

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้านของตนเอง

- กรณีเดินทางไปประจำหรือไปช่วยราชการต่างท้องที่ (ไม่โอนย้ายเปลี่ยนสังกัดหรือเปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือน)

(1) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ให้ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/ศูนย์/ด่าน ที่ผู้ใช้สิทธิไปช่วยราชการเป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้าน

(2) ผู้ใช้สิทธิที่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 8 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองรายงานข้อมูลการรับค่าเช่าบ้านของตนเอง

บทที่ 3

แนวปฏิบัติและวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขอรับค่าเช่าบ้านข้าราชการ

แนวปฏิบัติและวิธีการตรวจสอบการขอรับเงินค่าเช่าบ้าน จำแนกได้ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1

ตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ว่าตรงตามมาตรา 4 และมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ โดยมีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

ข้อ 1 เป็นข้าราชการ ที่ได้รับคำสั่งให้ไปเดินทางไปราชการประจำ ณ สำนักงานท้องถิ่น

- 1.1 เป็นข้าราชการ 8 ประเภท ตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ
- 1.2 ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการประจำ ณ สำนักงานในต่างท้องที่ ดังนั้นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน **เว้นแต่** ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ ต่อมาได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการประจำในต่างท้องที่ที่เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

ข้อสังเกต

การเดินทางไปราชการประจำ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 2 มาตรา 32 การเดินทางไปราชการประจำ ได้แก่

- (1) การเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน ไปรักษาการในตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทน เพื่อดำรงตำแหน่งใหม่ ณ สำนักงานแห่งใหม่
- (2) การเดินทางไปประจำสำนักงานแห่งเดิม ในท้องที่แห่งใหม่ในกรณีย้ายสำนักงาน
- (3) การเดินทางไปปฏิบัติงานตามโครงการหรือการเดินทางไปช่วยราชการที่มีกำหนดเวลาสิ้นสุดของโครงการหรือการช่วยราชการไว้ชัดเจน **ซึ่งมีกำหนดเวลาดังแต่หนึ่งปีขึ้นไป**
- (4) การเดินทางไปช่วยราชการที่ไม่อาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดหรือมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปีซึ่งต่อมาภายหลังส่วนราชการมีความจำเป็นต้องให้ข้าราชการผู้นั้นอยู่ช่วยราชการ ณ สถานที่แห่งเดิมนั้น ให้นับเวลาการช่วยราชการต่อเนื่องและให้ถือเวลาการช่วยราชการตั้งแต่วันที่ครบกำหนดหนึ่งปีเป็นต้นไป เป็นการเดินทางไปราชการประจำ (หากไม่ได้รับระบุในคำสั่งว่าให้โอนเงินเดือนตามตัวไปตั้งจ่ายและตัดโอนเงินเดือน หรือขาดจากตำแหน่งเดิมให้ดำเนินการขอเบิกค่าเช่าบ้านจากสำนักเบิกเงินเดือนต้นสังกัด)

ข้อ 2 เป็นบุคคลไม่เข้าข่ายต้องห้ามเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา 7(1)-(3)

- 2.1 มาตรา 7(1) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

หน่วยงานราชการจัดที่พักอาศัยให้ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยให้กับข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางมาประจำสำนักงานใหม่ และเพื่อความประหยัดและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

2.2 มาตรา 7(2) มีเคสสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้สินค้างชำระ

ข้าราชการรายใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ แต่ในท้องที่นั้นมีเคสสถานของตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่โดยไม่มีหนี้สินค้างชำระกับสถาบันการเงินข้าราชการผู้นั้น ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

2.3 มาตรา 7(3) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

การร้องขอย้ายของข้าราชการไม่ว่าจะมีความประสงค์ไปในท้องที่ใด อำเภอใด เมื่อได้แจ้งความประสงค์กับส่วนราชการแล้ว และส่วนราชการได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในสำนักงานท้องที่ที่ตนได้แจ้งความประสงค์ไว้ ย่อมทำให้ข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ถ้าหากส่วนราชการมิได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการในท้องที่ที่ข้าราชการแจ้งความประสงค์ไว้ แต่มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการท้องที่อื่น หรืออำเภออื่นแทน ข้าราชการผู้นั้นย่อมไม่เข้าข่ายยกเว้นที่ทำให้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านกรณีย้ายตามคำร้องขอของตนเอง

การที่จะพิจารณาว่ากรณีใดจะถือว่าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเองนั้น ให้พิจารณาว่าเป็นการย้ายเนื่องจากความต้องการของตัวข้าราชการผู้ย้ายเองเป็นหลัก มิใช่เนื่องจากความต้องการของทางราชการ เช่น การขอย้ายติดตามคู่สมรส เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2

ตรวจสอบว่าข้าราชการผู้ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ใช้สิทธิเบิกประเภทเช่าบ้าน /เช่าซื้อบ้าน/ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และแนบเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน/เช่าซื้อบ้าน/ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ได้ครบถ้วนถูกต้องตามแต่ละประเภทหรือไม่

ข้อสังเกต

สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน ตรวจสอบให้มีข้อมูลสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. 2549 ข้อ 13 ที่ระบุว่าสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ คือ

- สัญญาเช่าบ้าน ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดการเช่า และอัตราค่าเช่าต่อเดือน

- สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงิน โดยระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนวงเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

กรณีชำระราคาการทำสัญญาเช่าบ้าน แต่ในสัญญาขาดข้อมูลสาระสำคัญตามหลักเกณฑ์และวิธีการข้างต้น ให้ดำเนินการเพิ่มข้อมูลที่ขาดให้ครบถ้วน จากนั้นให้ผู้เช่าและผู้ให้เช่าลงชื่อกำกับตรงส่วนที่แก้ไขด้วย

กรณีทำสัญญาเช่าบ้าน/สัญญาเช่าห้องชุด หากผู้ให้เช่าที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้าน/ห้องชุดไม่ได้ลงนามในสัญญาเช่าด้วยตนเอง จะต้องแนบหนังสือมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจกระทำการแทน หรือทำสัญญาเช่าบ้าน/สัญญาเช่าห้องชุด กับนิติบุคคล ให้กรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัทได้ ตามหนังสือรับรองจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ลงลายมือชื่อให้ครบถ้วนตามที่หนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัทกำหนด หากมีผู้ลงนามไม่ครบตามที่หนังสือรับรองฯ กำหนดไว้ ต้องแนบหนังสือมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจกระทำการแทนบริษัท พร้อมประทับตราบริษัท และติดอากรแสตมป์

กรณีทำสัญญาเงินกู้จากสถาบันการเงินเพื่อผ่อนชำระค่าบ้าน ทำสัญญาซื้อขายบ้าน/ห้องชุด หากผู้ซื้อมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทน ต้องแนบหนังสือมอบอำนาจประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 3

1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการกรอกข้อมูลในแบบ 6005

ส่วนที่ 1 การขอรับค่าเช่าบ้าน

ข้อ 1 การกรอกข้อมูลยื่นต่อผู้มีอำนาจอนุมัติสิทธิ

ข้อ 2 การกรอกข้อมูลตำแหน่ง ห้องที่ เงินเดือน วันที่ที่เริ่มรับราชการและปฏิบัติงานครั้งแรก หรือกลับเข้ารับราชการกับคำสั่งบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกหรือคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

ข้อ 3 การกรอกข้อมูลตามคำสั่งย้ายไปประจำในต่างท้องที่ ประกอบด้วยเงินเดือน ท้องที่ วันที่รายงานตัว โดยตรวจกับคำสั่งย้ายให้ไปประจำในต่างท้องที่ หนังสือส่งตัวให้มารายงานตัวปฏิบัติราชการ

ข้อ 4 การกรอกข้อมูลที่อยู่ของบ้านเช่าหรือบ้านที่เช่าซื้อ ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดสัญญา วันที่สัญญา ชื่อเจ้าของบ้าน/ผู้ให้เช่าช่วง/ผู้ให้เช่าซื้อ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีหรือเลขประจำตัวบัตรประชาชน ที่อยู่ของผู้ให้เช่า อัตราการเช่าต่อเดือน โดยตรวจกับสัญญาเช่า สำเนาทะเบียนผู้ให้เช่า สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในบ้านที่ให้เช่า และตรวจการติดอากรแสตมป์ในสัญญาเช่า ในส่วนของข้อ 4 กรอกข้อมูลกรณีเช่าบ้านหรือเช่าซื้อบ้าน

ข้อ 5 การกรอกข้อมูลที่อยู่บ้านหลังที่กู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านหรือกู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน ในส่วนของข้อ 5 กรอกข้อมูลกรณีกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านหรือกู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

ข้อ 5.1 การกรอกข้อมูลชื่อผู้ให้กู้ สาขา สถานที่ตั้ง เบอร์โทรศัพท์ จำนวนเงินตามสัญญา จำนวนเงินที่ชำระเงินกู้เดือนละ วันที่เริ่มต้นชำระและวันสิ้นสุดการชำระ วันที่ในสัญญากู้ยืมเงิน โดยตรวจกับสัญญากู้ยืมเงิน

ข้อ 5.2 การกรอกข้อมูลชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน เลขประจำตัวผู้เสียภาษีหรือเลขประจำตัวบัตรประชาชน ที่อยู่ของผู้ขายหรือผู้รับจ้างสร้างบ้าน วันที่ในสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้าง โดยตรวจกับสัญญาซื้อขายบ้านหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน

ตรวจการกรอกข้อมูลวันที่ที่ผู้ใช้สิทธิขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านซึ่งต้องระบุวันที่เริ่มต้นมีสิทธิ จะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ได้เช่าและอาศัยอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันที่รายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการในท้องที่ใหม่ ตรวจการลงนามขอรับค่าเช่าบ้าน

ส่วนที่ 2 การรับรอง

ตรวจการลงนามรับรองสิทธิ โดยว่าตรวจสอบอำนาจของผู้ที่ลงนามรับรองสิทธิ

ส่วนที่ 3 การอนุมัติ

ผู้ตรวจสอบที่ต้องระบุวันที่และจำนวนเงินที่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ ออกเลขที่ในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอผู้มีอำนาจในการลงนามอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้สิทธิ

2. ตรวจความครบถ้วนถูกต้องของการกรอกข้อมูลในแบบรายงานขอรับค่าเช่าบ้าน

ข้อ 1 การกรอกข้อมูล ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน วันที่เริ่มรับราชการ จังหวัดที่เริ่มรับราชการ วันที่โอน/ย้าย จังหวัดที่โอนย้าย การที่จะเกิดสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นการย้ายตามคำสั่งของทางราชการเพื่อไปประจำในต่างท้องที่ จะต้องตั้งในช่อง ย้ายตามคำสั่งของทางราชการ ถ้าเป็นการย้ายตามคำร้องขอของตนเองไม่มีสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน

ข้อ 2 การกรอกข้อมูลสถานภาพ ถ้ากรอกสมรสต้องกรอกข้อมูลชื่อ-นามสกุลคู่สมรส ระบุว่าสถานทำงานของคู่สมรสได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการหรือไม่ ตรวจกับทะเบียนสมรสที่แนบ และเอกสารอื่นประกอบ

ข้อ 3 การกรอกข้อมูลการมีเคหสถานในท้องที่ที่รับราชการที่เป็นของข้าราชการและคู่สมรส ถ้ากรอกว่ามีต้องกรอกข้อมูลที่อยู่แบบสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังดังกล่าว ตรวจการข้อมูลจำนวนเงินที่ได้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเดือนละเท่าใด

ข้อ 4 การกรอกข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา/มารดา ของข้าราชการ/คู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ ถ้าอยู่ท้องที่ที่ไม่ใช่ท้องที่ที่รับราชการไม่ต้องกรอก

ข้อ 5 การกรอกข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดา/มารดาของคู่สมรสและข้าราชการ หากภายหลังมีกรณีบุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ของผู้เสียชีวิตหรือสาบสูญ

ข้อสังเกต

กรณีข้าราชการได้รับคำสั่งให้มารับราชการ หน่วยงานราชการ ดำรงตำแหน่งอีกหน้าที่หนึ่ง ซึ่งพิจารณาแล้วว่า มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ แต่ไม่ได้ระบุในคำสั่งว่าให้ขาดจากอัตราเงินเดือน หรือขาดจากตำแหน่งเดิม ให้ดำเนินการขออนุมัติสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในแบบ 6005 จากสำนักเบิกเงินเดือนของผู้มีสิทธิ

ขั้นตอนที่ 4

การพิจารณาวันที่เริ่มต้นมีสิทธิ และวันที่หมดสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน จะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ได้เข้าและอาศัยอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันที่รายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการในท้องที่ใหม่ และจะสิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่หมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

ข้อสังเกต

กรณีเช่าบ้าน มีสิทธิเบิกตั้งแต่วันที่ได้เข้าอยู่อาศัยอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันที่มารายงานตัว โดยมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561 และหมดสิทธิเบิกเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า หรือมีคำสั่งให้ย้ายให้ไปปฏิบัติราชการประจำในท้องที่อื่น ออกจากราชการและเกษียณอายุราชการ

กรณีเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อผ่อนชำระราคาบ้าน ให้มีสิทธิเบิกตั้งแต่วันที่เริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริง ตามคำรับรองของคณะกรรมการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน โดยมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561 และหมดสิทธิเบิกเมื่อจ่ายชำระราคาบ้านครบถ้วนตามหนังสือสัญญากู้เงินกับสถาบันการเงิน หรือมีคำสั่งให้ย้ายไปประจำในท้องที่อื่น ออกจากราชการและเกษียณอายุราชการ

กรณีข้าราชการได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นและไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านต่อไปอีกไม่เกิน 10 วัน นับแต่วันที่ส่งมอบหน้าที่ หากเกินต้องได้รับอนุมัติจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ขั้นตอนที่ 5

1. ตรวจสอบการกรอกข้อมูลในแบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

ข้อ 1 การกรอกข้อมูลชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง สังกัดของผู้ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

ข้อ 2 การกรอกข้อมูลที่อยู่ของบ้านที่เช่าหรือที่อยู่ของบ้านที่เช่าซื้อบ้าน วันที่ในสัญญา จำนวนเงินที่จ่ายชำระค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบาทเดือนละเท่าใด การกรอกข้อมูลในข้อ 2 กรณีเช่าบ้านหรือเช่าซื้อบ้าน

ข้อ 3 การกรอกข้อมูลที่อยู่บ้านหลังที่กู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านหรือกู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน การกรอกรายละเอียดการทำสัญญาเงินกู้ประกอบด้วย ชื่อผู้ให้กู้ จำนวนเงินในสัญญา ชำระเงินกี่เดือนละ วันที่ในสัญญา การกรอกรายละเอียดการทำสัญญาซื้อบ้านหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน ประกอบด้วยชื่อผู้ขาย ราคาบ้านหรือราคาจ้างปลูกบ้าน วันที่ในสัญญา การกรอกที่ตั้งของบ้าน เช่นโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิอื่นโดยให้ระบุเอกสารสิทธิ ระบุเลขที่โฉนด เลขที่ดิน สถานที่ที่ตั้งของบ้านโดยระบุตำบลอำเภอจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของบ้าน และระบุกรรมสิทธิ์เป็นของผู้ใด กรอกข้อมูลในข้อ 3 กรณีกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านหรือกู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

2. ตรวจสอบรายงานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการ มีรายละเอียดครบถ้วนตามที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือไม่ เช่น ได้เช่าอยู่บ้านผู้อื่นและพักอาศัยอยู่จริงหรือไม่ ตั้งแต่เมื่อใด อัตราค่าเช่าบ้านเหมาะสมกับสภาพแห่งบ้านหรือไม่ เป็นต้น ตรวจสอบการลงนามรับรองรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง

หน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับค่าเช่าบ้าน (คณะกรรมการตรวจสอบบ้าน)

มีหน้าที่ตรวจสอบให้ได้ข้อเท็จจริงว่าข้าราชการรายใดที่ยื่นเรื่องขอรับเงินค่าเช่าบ้านได้เช่าบ้านผู้อื่น และพักอาศัยอยู่จริงหรือไม่ ตั้งแต่เมื่อใด และอัตราค่าเช่าบ้านเหมาะสมกับสภาพแห่งบ้านหรือไม่ และสรุปความเห็นต่อผู้รับรองและอนุมัติการเบิกจ่ายดังนี้

1. กรณีเช่าบ้าน

1.1 บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่

1.2 สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่า เป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีผู้ให้เช่าไม่ใช่เจ้าของบ้านเช่า ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของด้วย

1.3 สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อหรือไม่

1.4 ขนาดของบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยอยู่จริงเพียงใด

1.5 ตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่

1.6 สัญญาเช่าบ้านต้องระบุ วัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สภาพบ้านที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาให้เช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่า อัตราค่าเช่าต่อเดือนไว้หรือไม่

1.7 ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยในบ้านที่เช่าตั้งแต่เมื่อใด

2. กรณีการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้าน

2.1 ได้เข้าพักอาศัยอยู่จริงตั้งแต่เมื่อใด

2.2 ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อ หรือทำสัญญาเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านได้จัดทำกับสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือไม่

2.3 สัญญามีการระบุ วัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ผ่อนชำระรายเดือน ได้ทำนิติกรรมซื้อขายมีตัวตน และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อสังเกตในการตรวจสอบกรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อบ้าน

ให้ตรวจสอบกรณีซื้อบ้านพร้อมที่ดิน แต่มีการทำนิติกรรมเพียงการซื้อขายเฉพาะที่ดินไม่รวมสิ่งปลูกสร้าง หรือซื้อขายเฉพาะที่ดินสิ่งปลูกสร้าง ผู้ซื้อสร้างเองหรือซื้อขายเฉพาะที่ดินยังไม่สามารถนำมาเป็นหลักฐานประกอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการจนกว่าจะได้มีการดำเนินการทำนิติกรรมซื้อขายสิ่งปลูกสร้าง และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะสามารถนำหลักฐานมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ นับแต่วันที่ได้จดทะเบียนนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

กรณีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์บ้านพร้อมที่ดินและสัญญากู้เงินต้องกระทำในวันเดียวกัน ถ้าสัญญากู้เงินกระทำภายหลังจะต้องพิจารณาจากหลักฐานประกอบเพิ่มเติม คือ คำขอกู้กับธนาคาร หากคำขอกู้ได้ระบุวันที่ยื่นขอประกอบกู้รับโอนสิทธิ์ ก็เชื่อได้ว่ากู้เงินตามสัญญาได้นำไปชำระค่าบ้านหลังดังกล่าวจริง ก็มีสิทธินำหลักฐานมาเบิกกับทางราชการได้

ข้อสังเกตในการตรวจสอบกรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน

ให้ตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตปลูกสร้างบ้าน และหลักฐานการขอหมายเลขประจำบ้านผู้ใช้สิทธิควรเป็นผู้อนุญาต หากผู้อื่นเป็นผู้ดำเนินการต้องมีหนังสือมอบอำนาจ แต่ถ้าเป็นการรับรองโอนสิทธิการขออนุญาตปลูกสร้างก็ต้องมีหลักฐานการโอนสิทธิดังกล่าวจากผู้อนุญาตไว้

สัญญาปลูกสร้างบ้านจะต้องไม่แล้วเสร็จก่อนได้รับเงินกู้จากธนาคาร มิเช่นนั้นจะไม่ถือว่าเป็นการกู้มาเพื่อปลูกสร้างบ้าน

กรณีทำสัญญาปลูกสร้างบ้านเฉพาะค่าแรง ส่วนค่าวัสดุผู้ใช้สิทธิเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจำเป็นต้องมีหลักฐานประกอบให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับเงินค่าเช่าบ้านเป็นผู้ประเมินราคาบ้านว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้รูปแบบรายการก่อสร้างเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณา และให้ผู้มีวิชาชีพโดยเฉพาะของราชการเป็นผู้ประเมินราคาก่อสร้างบ้านหลังดังกล่าวก่อน

การปลูกสร้าง ที่ดินไม่จำเป็นต้องเป็นของตนเอง

กรณีมีที่ดินเป็นของตนเองอยู่ก่อน แล้วกู้เงินจากธนาคารมาปลูกสร้างบ้าน วงเงินที่จะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะไม่รวมที่ดินด้วย แต่กรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อที่ดินแล้วปลูกบ้านพร้อมกันในคราวเดียวกัน ผู้ใช้สิทธิสามารถเบิกค่าเช่าบ้านภายในวงเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อที่ดินรวมกับการจ้างปลูกได้ด้วย

2.4 ราคาปลูกบ้านมีความเหมาะสมหรือไม่

2.5 กรณีผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน นำหลักฐานค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่เดิมมาขอเบิกต่อเนื่องในท้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงของการขอรับค่าเช่าบ้าน ต้องตรวจสอบหลักฐานที่นำมาเบิกค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในท้องที่เดิม โดยตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อ หรือวงเงินกู้และเอกสารอื่น ๆ มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านลักษณะผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านท้องที่เดิมด้วยหรือไม่

ขั้นตอนที่ 6

ตรวจสอบจำนวนเงินที่ขอใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้านกับจำนวนเงินจ่ายชำระค่าเช่าบ้านเป็นรายเดือนตามสัญญาเช่าบ้าน หรือจำนวนเงินผ่อนชำระเป็นรายเดือนตามสัญญาเช่าซื้อ หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เป็นรายเดือน ซึ่งสามารถเบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแก่บ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ ตรวจสอบเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิในคำสั่งย้าย และสลิปเงินเดือนเดือนที่ขอใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้าน

ข้อสังเกต

กรณีข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่ามาเบิกค่าเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ไม่รวมค่าใช้จ่ายอย่างอื่น กรณีสัญญากำหนดให้ชำระค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าเฟอร์นิเจอร์ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่ใช้ในการชำระค่าเช่าบ้านจึงไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

กรณีข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯ และได้ใช้สิทธินำหลักฐานการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกจากทางราชการ แต่วงเงินตามสัญญาซื้อขายต่ำกว่าสัญญากู้เงิน ข้าราชการผู้ใช้สิทธิต้องติดต่อขอความร่วมมือจากธนาคารฯ เพื่อให้คำนวณยอดเงินผ่อนชำระรายเดือนว่า หากมีการกู้เงินในวงเงินตามสัญญาซื้อขาย จะต้องผ่อนชำระรายเดือน ๆ ละเท่าไร

กรณีข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังใดหลังหนึ่งร่วมกับบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่สามีหรือภรรยา และมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านหลังนั้นจะนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านที่ตนมีกรรมสิทธิ์ร่วมอยู่นั้น และไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯ

ภาคผนวก

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักรของทางราชการ พ.ศ. 2560

ระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักรของทางราชการ พ.ศ. 2562

พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม